

ACC. NR M. 13562: 1-5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Blekinge Upptecknare: Ellen Tranström, Norrköping
Härad: Båstad Berättare: Ida Nilsson
Socken: Hälaryd Berättarens yrke: fiskarkustan (arviden)
Uppteckningsår: 1954 Född år 1870 i Hälaryd

Litna jul och litte julafton. s. 1-5.
(foto a sid. 2 och sid. 5.)

LUF 47.

Lilla jul och lilla julafton.

Stycket "lilla julafton" har förekommit i trakten, inte för någon särskild dag utan mera som ett kalesätt. T. ex. i fall då det vankades något extra i anslutning någon dag före jul. Lilla jul talades det aldrig något om. Däremot kunde det talas om "gamla jul" vilken skulle ha infallit vid närvarande festdagen, eller om det var nyår? Denna benämning användes på tal om nyårsny som skulle vara det som händes åtta dagar efter "gamla jul".

Något Luciafirande från äldre tiden talades aldrig om. Fram till 1940 då jag flyttade från skägården förekom heller inget Luciafirande. Endast vid en skolavslutning omkring 1930 förekom något som kallades Luciafest, men det var egentligen

Luf. 47

1

M. 13562:2.

Landskap: Blekinge Berättare: Ellen Strandström
 Härad: Bohuslän Berättarens yrke: Skolans lärare
 Socken: Hälsjöberg Berättarens adress: Arvidsbo
 Uppteckningsår: 1954 Född år 1882 i Bohuslän Hälsjöberg
 Upptecknare: Ellen Strandström

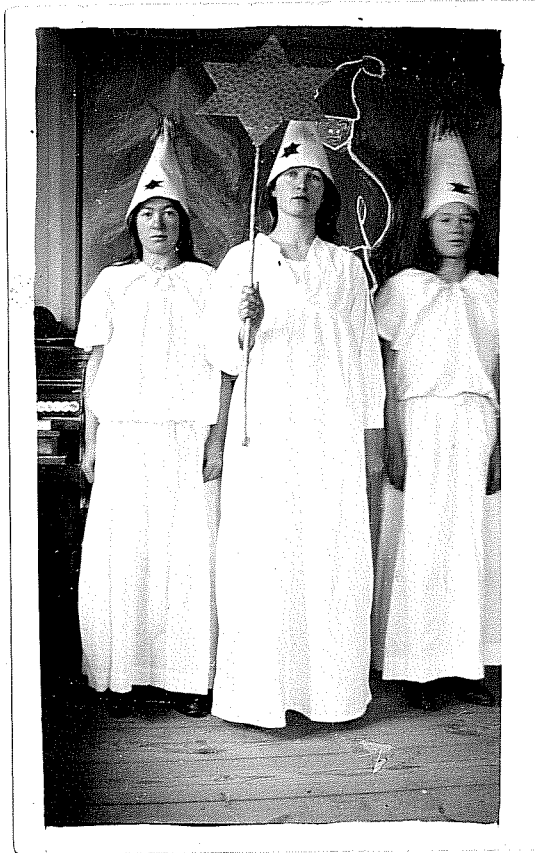


Foto från s. k. Lucia-
 fest i Styrö skola
 omkr. år 1930.

mag. salen

bara stjärngossar, som med följande foto
visar. Den första Lucia bruden sig i
Stockholm 1941.

Julgrisen slaktades inte på någon be-
stämmd dag, men den skulle slaktas när
månen var i nej, annars krymte fläs-
ket och blev odrygt. Slaktaren skulle
ha kommit betalning, och så skulle han
och de övriga medhjälparna ha mat
och helst brännvin också. Något an-
slaktkonst fick de inte. Att uttrycket
svinnatten okänt. Något firande av Kyn-
delsmässan aldrig omtalat. Om den sades
endast: "vid Kynghelsmässe kunna de
börja vinter å lura". "Kunta" var den
köldknäpp som brukade infalla vid
Kynghelsmäss. Eller rättare sagt "Kunta"
var det brukliga ordet för köldknäpp.

Benräkkesvridning okänd.
 Tjugonde dag. Helt var julen slut.
 "Fjundraften" skulle färas med rö-
 gröt, lika väl som jul, nyårs och
 krickaftnarna. Sedan skulle jul-
 trädet lagas ut. Det var av trä,
 med pinnar, klädda med grön
 papper och med ett juläpple i
 spetsen, och så plats för 3 eller
 5 ljus. Detta julträd förkom för
 i alla hem som enda julpyntad,
 julgranen var sällsynt förkom-
 mande före 1910. I mitt hem hade
 vi julträdskvar, fastän vi också
 hade julgran.

M. 13562:5

Landskap:

Blekinge

Berättare:

Jon Wikman

Härad:

Barkåre

Berättarens yrke:

Revisor

Socken:

Åstorp

Berättarens adress:

Åstorp

Uppteckningsår:

1954

Född år

1879

i

Hälsjö

Upptecknare:

Ellen Svane



Jultred med jul-
häst, foto fr. Styro
1938.

neg. saknas